

здійснення нормативно-правових, організаційних та управлінських заходів у сфері формування та реалізації соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Болотіна Н. Право людини на соціальне забезпечення в Україні: проблема термінів і понять. *Право України*. 2000. № 4. С. 36.
2. У Держстаті розповіли, скільки в Україні людей з інвалідністю URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ukraina-invalidnist-statystyka/31324501.html>
3. Право осіб з інвалідністю на працю: стан реалізації та перспективи: Інформаційно-аналітичні матеріали до слухань комітету ВРУ у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів / Міністерство соціальної політики України, Державна установа Науково-дослідний інститут соціально-трудових відносин, 2013. 37 с.
4. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 № 875-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>
5. Скуратівський В.А. Соціальна політика як суспільний феномен і вид практичної діяльності. *Вісник УАДУ при Президентові України*. 1997. № 1. С. 32–37.

УДК 346.7

Фрончко В. В.

*старший викладач кафедри
цивільного права і процесу*

*Західноукраїнського національного
університету*

ПИТАННЯ ПРО ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНЕ ПРАВО

Право має створювати режим найбільшого сприяння інноваційним процесам.

Навіть у період дії воєнного стану в Україні, інформаційні технології активно впроваджуються в усі сфери життя українського суспільства та мають вагомий вплив. Намагання відчутти та осмислити цей вплив стає основою для зародження інформаційного суспільства – суспільства, де головною цінністю його функціонування є інформація.

У багатьох сучасних державах, наука та нові інформаційні технології, за допомогою закону, зведені в ранг головного національного пріоритету. В Україні інноваційне право все більше стає предметом наукового обговорення та практичного дослідження численних вітчизняних і міжнародних науково-практичних конференцій.

Інноваційне право в сучасній правовій системі України є новим комплексним формуванням, а тому потребує комплексного понятійного

визначення та узгодження в єдиній законодавчій системі України. В основі цього процесу має бути формування спеціального інноваційного законодавства, що регулюватиме як приватні, так і публічні інноваційні процеси у межах комплексної галузі права – інноваційного права України.

Протягом останніх років в юридичному науковому середовищі, питанню сутності інноваційного права приділяється належна увага. Так, формуються новітні науково-практичні та навчальні посібники, монографії [1, 2], дослідження правового забезпечення інноваційної діяльності в Україні є предметом численних наукових публікацій в наукових журналах, збірниках науково-практичних конференцій тощо.

Сучасні тенденції розвитку світової юриспруденції пов'язані із втратою правом його чистої галузевої приналежності. Новітні сфери правових відносин, такі як інноваційне право, вимагають необхідність не просто їх належного правового оформлення, а «ефективного» правового регулювання, а тому, це підштовхує спеціалістів обґрунтовувати новітні галузі права.

Інновації та інноваційна діяльність мають мати належну правову форму. Проте, слід констатувати, що в законодавстві України з питань правового регулювання інноваційної діяльності, до сьогодні відсутня системна єдність його складових.

Так, нормативно-правова база інноваційної діяльності є досить суперечливою. Багато питань щодо здійснення інноваційної діяльності вирішується на підзаконному рівні у формі підзаконних нормативно-правових актів.

Основні вимоги здійснення інноваційної діяльності закріплені в спеціальному галузевому Законі України «Про інноваційну діяльність». Крім того, відносини, які складаються в інноваційній сфері, регулюються й іншими спеціальними законодавчими актами, зокрема такими законами, як Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні», Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», Закон України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки», Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Закон України «Про наукову та науково-технічну експертизу», Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» та інші.

В юридичній літературі інноваційне право визначають як складову частину існуючих галузей права, що формується на стику так званих цивільного, господарського, фінансового і навіть адміністративного права [3, с. 85], так і відносять до новітньої галузі права, котра спеціалізується на правовому регулюванні певного виду професійної діяльності (наприклад, як це робить підприємницьке право, медичне право і т. д.).

Вінник О. наголошує, що правове регулювання інвестиційної діяльності має міжгалузевий характер [4, с. 54]. З господарсько-правових позицій інвестиційне право визначає В. Поєдинок, який розглядає його як підгалузь господарського права [5, с. 36].

Глібко С. вважає, що істотну роль в регулюванні правовідносин інноваційної галузі відіграють міжнародні норми. Особливістю інноваційного права є той факт, що його регулювання здійснюється в основному за

допомогою безпосереднього застосування міжнародних договорів (у першу чергу, конвенцій) [1, с. 9].

З огляду на зростаючу конкуренцію господарської та цивілістичної наук, проблема правової сутності інноваційної діяльності є затребуваною. Не дивлячись на те, що в Господарському кодексі України міститься глава 34 «Правове регулювання інноваційної діяльності», а у Цивільному кодексі України інновації фактично прирівняні до об'єктів інтелектуальної власності, інноваційне право втратило виключність та галузеву приналежність до вказаних галузей права.

Вважаємо, що розуміння інноваційного права виключно в межах існуючих правових структурних утворень є некоректним. Межі між окремими галузями не можуть бути абсолютними. До складу інноваційного права входять норми різних галузей, які за своєю природою є інноваційно-правовими, основними з них є норми права інтелектуальної власності, фінансового, господарського та цивільного права.

Інноваційне право в сучасній правовій системі України потребує комплексного понятійного визначення та узгодження в єдиній законодавчій системі. В основу цього процесу має стати спеціальне інноваційне законодавство, що регулюватиме як приватні, так і публічні інноваційні процеси у межах комплексній галузі права – інноваційне право України на засадах диспозитивно-імперативного методу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Інноваційне право: науково-практичний посібник. 2-ге вид., оновл. і доп./ за заг. ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон, А. В. Стріжкової. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. 244 с.
2. Адміністративно-правове регулювання інноваційної діяльності: навч. посібник./ за заг. ред. Ковалів М. В., Ортинська Н. В., Хомишин І. Ю. та інш. Львів : НУ «Львівська політехніка», 2020. 288 с.
3. Сімсон О. Інноваційне право як запорука сталого інноваційного розвитку. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2010. № 4. С. 81 – 86. URL: http://www.ndiiv.org.ua/Files2/2010_4/simson.pdf (дата звернення: 16.04.2023).
4. Вінник О.М. Інвестиційне право: навчальний посібник. К., Правова єдність, 2009. 616 с.
5. Поєдинок В. Інвестиційне право як підгалузь господарського права України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 3 (97). 2013. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VKNU_Yur_2013_3_7.pdf (дата звернення: 16.04.2023).